

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА УКРАЇНИ З НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ

Кваліфікаційна наукова
праця на правах рукопису

КРИШТАЛЬ Дмитро Олександрович

УДК 351:37.046.16

ДИСЕРТАЦІЯ

МЕХАНІЗМИ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ НАУКОВО-ТЕХНІЧНИМ
ПОТЕНЦІАЛОМ ВИЩОЇ ШКОЛИ УКРАЇНИ

Спеціальність 25.00.02 – механізми державного управління

Подається на здобуття наукового ступеня кандидата наук з державного управління

Дисертація містить результати власних досліджень. Використання ідей, результатів і текстів інших авторів мають посилання на відповідне джерело

_____ Кришталь Д. О.

Науковий керівник: Домбровська Світлана Миколаївна, доктор наук з державного управління, професор, Заслужений працівник освіти України .

Харків 2019

АНОТАЦІЯ

Кришталь Д. О. Механізми державного управління науково-технічним потенціалом вищої школи України.

Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата наук з державного управління за спеціальністю 25.00.02 – механізми державного управління. – Національний університет цивільного захисту України. – Харків, 2019.

У дослідженні запропоновано розв’язання актуальної проблеми, що полягає в обґрунтуванні теоретичних засад та розробці практичних рекомендацій щодо удосконалення механізмів державного управління науково-технічним потенціалом вищої школи України. Досягнення визначеної мети зумовило необхідність вирішення наступних завдань, особливо визначити показники продуктивності державного управління науково-технічною діяльністю закладів вищої освіти, та узагальнити закордонний досвід державного управління й реалізацією науково-технологічних пріоритетів. Провести аналіз інституційного механізму державного управління науково-технічним потенціалом закладів вищої освіти України і здійснити оцінку організаційного механізму державного управління у сучасних галузях науки закладів вищої освіти. Необхідно обґрунтувати шляхи формування інноваційної політики державного управління науково-технічним потенціалом вищої школи України та окреслити напрями удосконалення фінансового механізму державного управління в науково - інноваційній сфері, а також визначити сучасні пріоритети державного управління науково-технічною сферою.

Об’єктом дослідження виступає державне управління науково-технічним потенціалом вищої школи України, а його предметом механізми державного управління науково-технічним потенціалом вищої школи України.

Методологічну основу роботи становлять загальнонаукові прийоми досліджень і спеціальні методи, що ґрунтуються на сучасних наукових засадах управлінської, економічної і споріднених з ними наук.. В основу методології дослідження було покладено системний підхід, методологічна специфіка якого

визначається тим, що він орієнтує дослідження на розкриття цілісності об'єкта і механізмів, що її забезпечують, на виділення різноманітних типів зв'язків складного об'єкта і зведення їх у єдину теоретичну картину. Автором використано низку наукових методів, зокрема: гіпотетико-дедуктивний метод формування методології дисертаційного дослідження, який дав змогу сформулювати гіпотезу дослідження, побудувати евристичні моделі вдосконалення механізмів державного управління науково-технічним потенціалом вищої школи України. Дедуктивний доказ висунутої гіпотези дослідження не тільки підтвердив правильність формування його методології, справедливість висновків, а й дав можливість також висунути й верифікувати практичні рекомендації з удосконалення досліджуваного об'єкта; структурно-функціональний аналіз, сутність якого полягає у виділенні елементів системи державного управління науково-технічним потенціалом вищої школи України; ряд порівняльних методів, що надали можливість аналізу стандартів і механізмів державного управління науково-технічним потенціалом вищої школи України; статистичний метод, що дав змогу розкрити реальні й точні факти стану досліджуваного об'єкта; прогностичний метод, за допомогою якого визначено більш віддалені перспективи його розвитку; теоретико-концептуальний метод, що визначив напрям дослідження, втілений в аналізі функцій, структури та параметрів об'єкта, та дав змогу позначити, осмислити, описати та порівняти роль механізмів державного управління науково-технічним потенціалом вищої школи України, уточнити їх функції в діяльності кожної з підсистем, оцінити результати управлінського впливу, виявити перспективи й механізми.

Інформаційну базу дисертаційного дослідження становили нормативно-правові акти, праці зарубіжних і вітчизняних учених, Інтернет - ресурси, статистична інформація Державного комітету статистики України та інших центральних органів виконавчої влади.

Наукова новизна представленого дослідження полягає у вирішенні наукового завдання щодо розвитку теоретичних засад та обґрунтування науково-прикладних рекомендацій з удосконалення механізмів державного управління

науково-технічним потенціалом вищої школи України.

У ході проведеного дослідження визначено підходи до формування сучасних пріоритетів державного управління науково-технічною сферою, та запропоновано новий концептуальний підхід до переорієнтування НТП закладів вищої освіти на сучасні завдання наукової політики у вищій школі України з розробкою методик оцінки, вибору й формування пріоритетів науково - технічної діяльності з урахуванням Переліку пріоритетних напрямків науки й техніки й критичних технологій державного рівня й стану фінансування наукових розробок різного характеру й значимості для економічного розвитку держави.

При проведенні аналізу було удосконалено впровадження організаційного механізму стимулювання розвитку університетських науково-технологічних парків як опорних центрів для реалізації регіональної інноваційної політики вищої школи, та основні принципи формування спільних науково-технічних програм з урахуванням пріоритетів різних рівнів і необхідністю розвитку фундаментальних досліджень, як найбільш характерних для системи вищої школи, та напрями розвитку фінансового механізму державного управління в науково - інноваційній сфері на основі нових методичних підходів до оцінки НТП закладів вищої освіти зі створенням нових функціональних схем і розкриттям сутності проблемно - орієнтованого підходу до опису діяльності наукових колективів і науково-практичних структур.

Ключові слова: державне управління, механізми державного управління науково-технічним потенціалом вищої школи, інноваційна політика державного управління науково-технічним потенціалом, показники продуктивності державного управління науково-технічною діяльністю закладів вищої освіти, організаційний механізм державного управління, інституційний механізм державного управління.